

A ...-i Törvényszék ... (... szám alatti) ügyvéd által képviselt felperes neve (... szám alatti lakos) felperesnek - ... eljáró ügyvéd (... szám alatti) által képviselt alperes neve (... szám alatti) alperes ellen szerződés semmisségének megállapítása iránt indított perében meghozta a következő

í t é l e t e t :

A törvényszék a peres felek között 2007. november 19-én ... szerződésszámon létrejött kölcsönszerződést érvényessé nyilvánítja akként, hogy az induló éves ügyleti kamat mértéke 8,97%.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy az alperesnek 15 napon belül fizessen meg 101.600.- (Százegyezer-hatszáz) forint perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy az államnak külön felhívásra fizessen meg 98.065.- (Kilencvennyolcezer-hatvanöt) forint eljárási illetéket.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye a ...-i tételtáblához, mely fellebbezést a ...-i Törvényszéken írásban három példányban, vagy elektronikusan lehet előterjeszteni.

A törvényszék tájékoztatja a feleket, hogy a ...-i Ítéltábla a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, ha az kizárólag a perköltség viselésére, összegére, vagy az ítélet indoklására irányul. A felek kérelmére a bíróság tárgyalást tart.

A törvényszék tájékoztatja a feleket, hogy a fellebbezési határidő lejártá előtt előterjesztett kérelmük alapján kérhetik, hogy a ...-i Ítéltábla fellebbezésüket tárgyaláson kívül bírálja el.

Az ítélet ellen a fellebbezést előterjesztő fél számára a ...-i Ítéltábla előtti eljárásban a jogi képviselőt kötelező.

I n d o k o l á s

A felperes 2007. szeptember 13-án finanszírozási kérelmet terjesztett elő alperes jogelődjéhez, a ... Zrt-hez, amelyben 4.231.300.- forint kölcsönt igényelt a 4.978.000.- forint bruttó vételárú személygépjármű megvásárlásához. A finanszírozási kérelem tartalmazta, hogy a 4.231.300.- forint kölcsönt 120 havi törlesztéssel kívánja visszafizetni. Az összes törlesztőrészlet 6.181.200.- forintban került megjelölésre. Rögzítésre került, hogy a mértékadó devizanem svájci frank, havi fix deviza konstrukció, mértékadó árfolyam 2007. szeptember 12-én 151,98 forint. A finanszírozási kérelem rögzítette, hogy a THM mértéke nem tükrözi a hitel árfolyam, valamint kamat kockázatát. A finanszírozási kérelem tartalmazta az egyes törlesztőrészletek esedékességét és összegét is.

A finanszírozási kérelemben foglaltak alapján a felperes és alperes jogelődje, a... Zrt. 2007. szeptember 19. napján ... szerződésszámon kölcsönszerződést kötött. Az egyedi kölcsönszerződésben a kölcsön összegét 4.231.300.- forintban, a törlesztőrészletek számát 120

darabban, a rendszeres havi törlesztőrészletek összegét 120 x 51.510.- forintban, az esedékességet 2007. október 15. napjában, majd azt követő minden hónap 15. napjában, a mértékadó devizanemet svájci frankban, az összes törlesztőrészlet összegét 6.181.200.- forintban, míg a THM-et 9,16%-ban határozták meg a felek. A kölcsönbe vevő a havi fix konstrukciót választotta. Nyilatkozott, hogy mint kölcsönvevő kijelenti, hogy az egyedi kölcsönszerződésben és annak hátoldalán lévő üzletszabályzatban (...) foglaltakat megismerte, megértette és azokat a nyilatkozat aláírásával magára nézve kötelezőnek ismeri el.

Az egyedi kölcsönszerződéshez csatolt ... Üzletszabályzat I. fejezete fogalommeghatározásokat tartalmaz.

Az I.7. pontja tartalmazta, hogy a havi fix konstrukció fogalma: Amennyiben a mértékadó devizanem nem forint, a kölcsönbe vevővel a kamatváltozás I. és II. elszámolása a futamidő végén történik, amennyiben a futamidő alatt nem következik be rendkívüli kamat és/vagy árfolyamesemény.

Az I/15. pont szerint a törlesztő részlet az egyedi kölcsönszerződésben meghatározott esedékességhez tartozó törlesztő-, valamint kamattörlesztési kötelezettségek együttes összege.

Az I/16. pont határozta meg a kamat fogalmát, a 17. a mértékadó devizanem, a 18. a mértékadó kamatláb, a 19. a kalkulációs kamatláb, a 20. a mértékadó kamatláb hatályos referencia értékének fogalmát.

Az I/18. c. pont szerint amennyiben a mértékadó devizanem egyéb, úgy a mértékadó kamatláb a londoni bankközi piacon a mértékadó devizanemben 3 havi időtartamra jegyzett, a Reuters Monitor megfelelő oldalán naponta közzétett kínálati referencia kamatláb.

Az I/23. pont rögzítette, hogy rendkívüli árfolyam eseménynek minősül az árfolyam szélsőséges mértékű (25%-ot meghaladó) növekedése a mértékadó árfolyamhoz képest, vagy egyéb, a Magyar Nemzeti Bank mint jegybank által foganatosított rendkívüli intézkedés (pl. intervenciós sáv eltolása, egyéb pénzügyi szabályok megváltoztatása), amely a forint árfolyamát a jövőben szélsőségesen befolyásolja.

A I/25. pont a kamatváltozás fogalmát határozta meg, amely szerint a kamatváltozás I. a mértékadó kamatláb piacon bekövetkezett százalékos értékének változása függvényében a hátralévő törlesztőrészletek összegét érintő kamatkülönbözet. A kamatváltozás II. (árfolyamváltozás) a mértékadó árfolyam és a fizetési esedékesség napján aktuális deviza eladási árfolyam változásának függvényében képletet határozott meg a kamatkülönbözet számítására, eszerint a

$$\text{Kamatváltozás II} = \text{fizetési kötelezettség} \times ((\text{fizetési esedékesség napján aktuális deviza eladási árfolyam/mértékadó árfolyam}) - 1).$$

Az üzletszabályzat V.6. pontja értelmében, amennyiben a kölcsönszerződésben megjelölt mértékadó devizanem nem magyar forint (HUF), a kölcsönszerződés devizaalapú szerződés, amely esetben a kölcsönbe vevő vállalja a mértékadó devizanem és a forint közötti árfolyamváltozásból eredő kockázatokat. Az árfolyamváltozás lehetséges mértéke euró esetében a mindenkor intervenciós sáv alapján limitálható, míg egyéb devizák esetében további kockázatot jelent az adott deviza és az euró keresztárfolyamának változása.

Az Üzletszabályzat XI. pontja tartalmazta a havi fix konstrukcióra vonatkozó külön rendelkezéseket.

A felperes tudomással bírt arról a szerződés aláírásakor, hogy deviza alapú szerződést köt, korábban ugyanilyen szerződést az alperes jogelődjével már kötött. A felperes a fizetési kötelezettségének eleget tesz, a forintosítást nem fogadta el, az alperes az elszámolást a DH törvényeknek megfelelően elkészítette.

A felperes módosított, pontosított kereseti kérelmében elsődlegesen kérte, hogy a bíróság állapítsa

meg, hogy a peres fele között a szerződés nem jött létre. A létre nem jött szerződés általános jogkövetkezményeként kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest jogalap nélküli gazdagodás címén 1.634.383.- forint és járuléka megfizetésére a felperes felé.

Hivatkozott arra, hogy a kamatban való megállapodás a fogyasztói szerződés lényeges tartalmi eleme, így az abban való megállapodás nélkülözhetetlen a szerződés létrejöttéhez. A Hpt. hatálya alá tartozó fogyasztói kölcsönszerződés, amely nem tartalmazza egyértelműen a kölcsönvevő által fizetendő kamatot a szerződés megkötésének időpontjában, az erre vonatkozó kölcsönös és egybehangzó nyilatkozat hiányában a Ptk. 205. § (2) bekezdése alapján létre nem jöttek minősül. Előadta, hogy megállapítható, hogy az egyedi kölcsönszerződés nem tartalmazza a szerződéskötés időpontjában az ügyleti kamat számszerűen meghatározott mértékét. Az alperes által alkalmazott Üzletszabályzat sem alkalmas arra, hogy a fogyasztó a szerződéskötés időpontjában megismerhesse a kamatlábat, és ezáltal egyértelmű képet kapjon arról, hogy a szerződés megkötése milyen terheket, kötelezettségeket ró rá.

Másodlagosan, amennyiben a szerződést a bíróság létrejöttnek tekintené, úgy a felperes annak alaki okból való érvénytelensége megállapítását kérte. Előadta, hogy mivel a peres felek a fogyasztási kölcsönszerződés egyik lényeges tartalmi elemét, a felperes főszolgáltatása körébe tartozóan az ügyleti kamat mértékét nem foglalták írásba, a felek között létrejött fogyasztási kölcsönszerződés nem felel meg az írásba foglalás Ptk. 218. § (1) bekezdésben meghatározott feltételeinek. A kamat mértékére vonatkozó megállapodás írásba foglalásának elmaradása annak a Hpt. 210. § (1) bekezdésbe ütközése miatt alaki érvénytelenségét eredményezi, a Ptk. 217. § (1) és 218. § (1) bekezdés alapján.

Harmadlagos keresetében előadta, hogy a felperes a perbeli esetben fogyasztónak minősül, amelynek eredményeként hivatkozhat arra, hogy tisztességtelen a főszolgáltatás körébe tartozó, felek közötti svájci frank alapú elszámolás kikötése. A felperes autókereskedő közreműködésével kötötte meg a perbeli fogyasztási szerződést, aki nem tájékoztatta az őt terhelő árfolyamkockázatról, és arról, hogy a svájci frank árfolyam rá nézve kedvezőtlen változásának nincsen felső határa. Írásbeli kockázatfeltáró nyilatkozatot sem az autókereskedő, sem az alperes nem íratott alá a felperessel. Az alperes nem tájékoztatta arról a felperest, hogy az ügyletnek van bármilyen kockázata, különösen arról nem, hogy annak árfolyamkockázata van. Az egyedi kölcsönszerződés CHF alapú feltétele érvénytelen tisztességtelenség okán, a Hpt. 203. § (1), (6) és (7) bekezdése, a Ptk. 205/A. § (1) bekezdése, 205/B. § (1) bekezdése, 209. § (1) bekezdése és a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alapján. A támadott szerződési feltétel általános szerződési feltétel, és arra figyelemmel, hogy az árfolyamkockázati rendelkezés sem az egyedi szerződésben, sem az üzletszabályzat elnevezésű okiratban egyáltalán nem található, ezért a felperes az egyedi kölcsönszerződés CHF alapú feltételét, az üzletszabályzat I/25. b. pontját támadja. Felperes megítélése szerint teljes mértékben elmaradt a fogyasztó tájékoztatása, ezért alappal gondolhatta, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az csak korlátozott mértékben terheli a felperest.

Az érvénytelenség jogkövetkezményeként kérte a szerződés hatályossá nyilvánítását az alperes kötelezését 299.544.- forint és járuléka megfizetésére a felperes felé.

A felperes a bíróság felhívása ellenére a Hpt. 213. § (1) bekezdés c.) pontja alapján megállapítható semmisség jogkövetkezményeinek levonását nem kérte a bíróságtól. A 2017. október 4. napján a törvényszékhez érkezett 23. szám alatti beadványában előadta, hogy a Hpt. 213. § (1) bekezdés c.) pontjában foglaltakra hivatkozni nem kíván, tiltakozott a szerződés érvényessé nyilvánításával szemben.

A felperes kérte, hogy a bíróság az Európai Unió Bírósága előtt folyamatban levő előzetes döntéshozatali eljárásokra figyelemmel függessze fel jelen per tárgyalását.

Az alperes az elsődleges kereseti kérelem, a szerződés létre nem jötte körében előadta, hogy a kamat százalékos mértékének esetleges hiánya nem érinti a szerződés létrejöttét, így felperes kamat

hiányára történő ez irányú kereseti kérelme nyilvánvalóan alaptalan. A kamat százalékos megjelölésének hiánya a szerződés esetleges Hpt. 213. §-ába ütközését eredményezi, ami pedig érvénytelenségi ok, annak ellenére még a szerződés létre jött a felek között. A több okiratból álló szerződésben a felek meghatározták az összes törlesztőrészletet, a törlesztőrészletek összegét és a tőke tartozást is. Az Üzletszabályzat I.15. pontja értelmében a törlesztőrészlet az egyedi kölcsönszerződésben meghatározott esedékességhez tartozó tőke, valamint kamattörlesztési kötelezettségek együttes összegét adja meg. A kölcsönszerződésben feltüntetett összes fizetendő törlesztőrészlet és a tőke különbözete nem mást ad meg, mint az induló ügyleti kamat összegét, ami 1.949.900.- forint. A bírói gyakorlat szerint a kötelelem nem csak akkor tekinthető meghatározottnak ha az pontosan összegszerűen, vagy százalékos formában adják meg, hanem akkor is, ha annak számítási módját meghatározták a felek, így az utóbb a helyettesíthető értékkel meghatározható.

A perbeli szerződés a Hpt. 210. § (2) bekezdésében foglaltaknak is minden tekintetben megfelel. Amennyiben a szerződés nem tartalmazná a Hpt. 210. § (2) bekezdésében foglaltakat, az akkor sem eredményezné a szerződés érvénytelenségét, tekintettel arra, hogy a hivatkozott jogszabályhely a megsértéséhez jogkövetkezményt nem fűz. Mivel a szerződés létrejött, így jogalap nélküli gazdagodás szabályainak alkalmazására nincs lehetőség.

A felperes másodlagos kereseti kérelmét is alaptalannak tartotta alperes, mivel a felek az ügyleti kamat mértékét írásba foglalták, nyilvánvaló, hogy az ügylet nem volt kamatmentes, hiszen az összes visszafizetendő törlesztőrészlet összege magasabb, mint a tőketartozás.

A harmadlagos kereset körében előadta, hogy a deviza alapú szerződéseknél önmagában az, hogy a forint árfolyam kedvezőtlen alakulása növeli a törlesztőrészletet, erősödése pedig csökkenti azt, nem tisztességtelen, az a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit nem a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével állapítja meg, indokolatlanul és egyoldalúan az általános szerződési feltétel támasztójával szerződő fél hátrányára. Alperesi álláspont szerint a kölcsönbe vevő felperes a kockázatokról a tájékoztatást megkapta, egyrésről a szerződéskötéskor, másrésről az Üzletszabályzatban. Elvárható a fogyasztótól, hogy a nagy összegű és hosszabb távra szóló ügylet jellegéhez, nagyságrendjéhez a vállalt kockázat mértékéhez igazodóan tájékozódjon a szerződés megkötése előtt. A szerződés és az ahhoz kapcsolódó ÜSZ rendelkezéseiből, így különösen a választott deviza konstrukció mértékadó devizanem, az ÜSZ I/7., I/17., I/20., I/22., I/23., I/24., I/25. b., c., V/6. pontokból pontos átolvasás és megfelelő értelmezés mellett egyértelműen megállapítható, hogy a kölcsönszerződés árfolyamkockázattal jár. Az ÜSZ IV/6. pontja tartalmazza, hogy az árfolyamváltozásból eredő kötelezettségeket alperes hogyan terheli ki az alperesre, annak mértéke pedig az ÜSZ I/25.b. pontjában található. A kölcsönszerződés és az Üzletszabályzat egyértelműen megfogalmazza, hogy az árfolyamkockázatot felperesnek kell viselnie, a szerződéses rendelkezésekből az is világos, hogy az árfolyamkockázatnak nincs maximuma, korlátja. A szerződés aláírását megelőzően felperes a finanszírozási kérelem és tájékoztató ajánlat elnevezésű dokumentumot is aláírta, melyen ugyancsak szerepel a mértékadó devizanem, az árfolyam, valamint az információ, miszerint a THM nem tükrözi a hitel árfolyam és kamatkockázatát. Alperes a felperes keresetét mind jogalapjában, mind összecszerűségében elutasítani kérte, kérte felperes perköltségben történő marasztalását.

A bíróságnak a Hpt. 213. § (1) bekezdés c.) pontjára alapított semmisség körében tett figyelemfelhívására az alperes kérte a semmisség jogkövetkezményeként a szerződés érvényesség nyilvánítását, azzal, hogy a bíróság az ügyleti kamat mértéket 8,97%-ban tegye a szerződés részévé, a Ptk. 237. § (2) bekezdése alapján. Hivatkozott arra, hogy a pénzügyi intézménynek a DH2 törvény 16. § (2) bekezdése értelmében a Magyar Nemzeti Bank Elnökének a DH2 törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletében meghatározott tartalommal és formában el kellett készítenie. Az érintett MNB rendeletből megállapíthatóan az elszámolásnak tartalmaznia kellett a kölcsön induló kamatlábát. Az elszámolás felülvizsgálatát a DH2 törvény meghatározta, amennyiben azt a

fogyasztó nem vitatta, vagy ha kifogása jogerősen elbírálásra került, az elszámolás felülvizsgálnak minősül. Annak eredménye továbbiakban más polgári eljárásban nem vitatható. Mindez azt jelenti, hogy az induló kamatláb felülvizsgált elszámolás során történő meghatározásával az érvénytelenség oka elhárult.

Az alperes a felperes tárgyalás felfüggesztése iránti kérelmének az elutasítását kérte.

A törvényszék az okirati bizonyítékok alapján megállapította, hogy a felperes keresete nem megalapozott.

A szerződéskötéskor hatályos Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban Ptk.) 205. § (3) bekezdése alapján a felek a szerződés megkötésénél együttműködni kötelesek, és figyelemmel kell lenniük egymás jogos érdekeire. A szerződéskötést megelőzően is tájékoztatniuk kell egymást a megkötendő szerződést érintő minden lényeges körülményről.

A Ptk. 205/A. § (1) bekezdés értelmében általános szerződési feltételnek minősül az a szerződési feltétel, amelyet az egyik fél több szerződés megkötése céljából egyoldalúan, a másik fél közreműködése nélkül előre meghatároz és amelyet egyedileg nem tárgyalnak meg.

A (2) bekezdése alapján az általános szerződési feltételt használó felet terheli annak bizonyítása, hogy a szerződési feltételt a felek egyedileg megtárgyalták.

A 205/B. § (1) bekezdés alapján az általános szerződési feltétel csak akkor válik a szerződés részévé, ha alkalmazója lehetővé tette, hogy a másik fél annak tartalmát megismerje, és ha azt a másik fél kifejezetten vagy ráutaló magatartással elfogadta.

A (2) bekezdés alapján külön tájékoztatni kell a másik felet arról az általános szerződési feltételről, amely a szokásos szerződési gyakorlattól a szerződésre vonatkozó rendelkezésektől lényegesen, vagy valamely korábban a felek között alkalmazott kikötéstől eltér. Ilyen feltétel csak akkor válik a szerződés részévé, ha azt a másik fél - külön figyelemfelhívó tájékoztatást követően - kifejezetten elfogadta.

A Ptk. 209. § (1) bekezdés alapján tisztességtelen az általános szerződési feltétel, illetve a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel, ha a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg.

A (4) bekezdés alapján az általános szerződési feltétel és a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt feltétel tisztességtelenségét önmagában az is megalapozza, ha a feltétel nem világos vagy nem érthető.

Az (5) bekezdés értelmében a tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók a fő szolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötésekre, ha azok egyébként világosak és érthetőek.

A Ptk. 209/A. § (2) bekezdés alapján a fogyasztói szerződésben az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló, továbbá a fogyasztóval szerződő fél által egyoldalúan előre meghatározott és egyedileg meg nem tárgyalt tisztességtelen kikötés semmis. A semmisségre csak a fogyasztó érdekében lehet hivatkozni.

A 2/2014. PJE határozat 1) pontja szerint a devizaalapú fogyasztói kölcsönszerződés azon rendelkezésének tisztességtelensége, mely szerint az árfolyamkockázatot korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára annak tartalma a szerződéskötéskor -

figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is - nem volt világos, nem volt érthető. Abban az esetben, ha a szerződés szövegéből és a pénzügyi intézmény által nyújtott tájékoztatásból egyértelműen felismerhető volt az átlagos fogyasztó mércéjén keresztül megítélt konkrét fogyasztó számára, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őt terheli és hogy az árfolyam rá nézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa, a vizsgált kikötés tisztességtelenségét a régi Ptk. 209. § (5) bekezdésében foglaltakra tekintettel nem lehet megállapítani.

A szerződéskötés időpontjában hatályos a Hitelintézetekről és a Pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (továbbiakban: Hpt.) 203. § (1) bekezdése értelmében a pénzügyi intézmény egyértelműen és közérthetően köteles ügyfeleit, illetve jövőbeni ügyfeleit a pénzügyi intézmény által nyújtott szolgáltatások igénybe vételének feltételéről, valamint e feltételek módosulásáról tájékoztatni.

A (6) bekezdés alapján az olyan lakossági ügyféllel kötött szerződés esetén, amely devizahitel nyújtására irányul, illetőleg ingatlanra kikötött vételi jogot tartalmaz, a pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásul vételét az ügyfél aláírásával igazolja.

A (7) bekezdés alapján a (6) bekezdésben meghatározott kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztőrészletre.

A Hpt. 213. § (1) bekezdése szerint semmis az a fogyasztási lakossági kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza

c) a szerződéssel kapcsolatos összes költséget, ideértve a kamatokat, járulékokat, valamint ezek éves, %-ban kifejezett értékét.

A Ptk. 237. § (2) bekezdése alapján az érvénytelen szerződést érvényessé lehet nyilvánítani, ha az érvénytelenség oka megszüntethető.

A felperes elsődleges keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy a peres felek között a kölcsönszerződés nem jött létre a kamatban való megállapodás hiányában.

A Ptk. 205. § (2) bekezdés értelmében a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben kell megállapodniuk. A kölcsönszerződés létrejöttéhez a feleknek a hitelező által folyósítandó kölcsön összegében és az adós visszafizetési kötelezettségében, mint lényeges szerződési feltételben kell megállapodniuk. Amennyiben a kölcsön összege után a hitelező kamatot kíván felszámítani, természetesen lényeges szerződési feltételnek minősül a kamatfizetési kötelezettség kikötése, valamint a kamat mértékének meghatározása is. Ha a hitelező pénzintézet, a Ptk. 523. § (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy az adós kamat fizetésére köteles.

Jelen esetben a finanszírozási kérelem és az egyedi kölcsönszerződés rendelkezései alapján megállapítható, hogy a szerződést kötő felek a kamatfizetési kötelezettségben és a kamat mértékében is megállapodtak, hiszen a visszafizetendő összeg meghaladja a felvett kölcsön összegét, a kettő különbözete pedig a kamattal egyenlő. Az, hogy az egyedi kölcsönszerződésben a kamat éves százalékos mértéke nem került meghatározásra, a szerződés létrejöttét nem érinti, az a szerződés érvénytelensége körében értékelhető körülmény. Következtes a bírói gyakorlat abban, hogy a kamatra, díjra, költségre vonatkozó rendelkezések akkor is egyértelműen meghatározottnak tekintendők, ha a mértékük a szerződés részét képező üzletszabályzat, vagy a hirdetmény rendelkezéseinek figyelembe vételével állapítható meg. Az Üzletszabályzat számos pontja egyértelmű meghatározást tartalmaz a kamatfizetési kötelezettség fennálltára, valamint a kamat

mértékének meghatározására, kiszámításának módjára is.

A felperes azon hivatkozása, hogy a felek konszenzusa a kamatban történő megállapodásra nem terjedt ki, nem megalapozott, egyéb olyan okot, amely a szerződés létre nem jöttét eredményezné, nem jelölt meg, ezért a törvényszék a felperes elsődleges kereseti kérelmét elutasította.

A felperes másodlagos kereseti kérelme a szerződés alaki okból történő érvénytelenségének megállapítására irányult, hivatkozva a Ptk. 217. és 218. §-ban foglaltakra. Ugyanakkor a törvényszék a fentiekben kifejtettek alapján megállapította, hogy a peres felek a kamat mértékében megállapodtak, kizárólag az induló kamatláb százalékos mértékben történő meghatározása maradt el az egyedi szerződésből, amely azonban nem változtat azon, hogy a felek a lényeges tartalmi elemeket írásba foglalták a szerződésben.

A törvényszék maga is észlelte, hogy a szerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés c.) pontjába ütközően semmis, ezen okról a feleket tájékoztatta is. Az alperes kérte ennek jogkövetkezménye levonását, míg felperes ez ellen lényegében tiltakozott.

Ténykérdés, hogy a szerződés valóban nem tartalmazza az induló ügyleti kamat százalékban kifejezett mértékét. Azonban alperesnek a 2014. évi XL. (DH2.) törvény 16. § (2) bekezdése alapján a Magyar Nemzeti Bank elnökének a DH2 törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletében meghatározott tartalommal és formában el kellett készítenie a felek közötti elszámolást. Az MNB rendeletből következően az elszámolásnak tartalmaznia kellett az induló ügyleti kamatláb mértékét, amely az alperes által a felperes részére megküldött részletes elszámolás alapján 8,97%. A fogyasztó a pénzügyi intézmény által készített elszámolás felülvizsgálatát a DH2 törvény 18-28. §-ában meghatározott módon és határidőn belül, meghatározott eljárás keretében vitathatta. Ha ezzel a lehetőséggel nem élt, vagy kifogása jogerősen elbírálásra került, az elszámolás felülvizsgálatnak minősül. A DH2 törvény 18. § (5) bekezdése, illetve 29. §-a értelmében annak eredménye a továbbiakban más polgári eljárásban már nem vitatható. Fentiek alapján az induló kamatláb százalékos mértékét a felülvizsgálati elszámolás meghatározta, az a továbbiakban nem vitatható.

A Ptk. 237. §-a értelmében amennyiben az érvénytelenségi ok kiküszöbölhető, a szerződés a megkötésére visszamenő hatállyal érvényessé nyilvánítható. Jelen esetben az érvénytelenségi ok kiküszöbölhető azáltal, hogy a törvényszék ítéletével az induló kamatláb mértékét a szerződés részévé teszi. A törvényszék fentiekre tekintettel megállapítva, hogy a perbeli kölcsönszerződés a kamat százalékos mértékében történő kikötése hiányában a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja alapján semmis, az érvénytelenségi okot kiküszöbölte, a szerződést érvényessé nyilvánította azzal, hogy pótolta ezt a kikötést akként, hogy az induló kamatláb mértéke 8,97%.

A felperes harmadlagos keresetként hivatkozott az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződési feltétel tisztességtelenségére, előadva, hogy kockázatteltáró nyilatkozat nem készült, ugyanakkor az üzletszabályzatnak a szerződés CHF alapúságára utaló rendelkezései az üzletszabályzat I/25.b. pontja tisztességtelen szerződési feltétel, mivel a felperes a szerződéskötés során az árfolyamkockázatról megfelelő tájékoztatást nem kapott. Az Üzletszabályzat alapján pedig nem állapítható meg egyértelműen az árfolyamváltozás számítási módszere.

Megalapozott az a felperesi hivatkozás, hogy a kölcsönszerződés vonatkozásában külön kockázatteltáró nyilatkozat nem készült. A Hpt. 203. §-a előírja ugyan alperes számára kockázatteltáró nyilatkozat alkalmazásának a kötelezettségét, ezen tájékoztatási kötelezettség megsértéséhez azonban sem a Ptk., sem a Hpt. nem fűzi a semmisség jogkövetkezményét. Ezért önmagában a külön kockázatteltáró nyilatkozat hiánya miatt a szerződés nem ütközik jogszabályba.

A harmadlagos kereseti kérelmét a felperes ténylegesen arra alapította, hogy az árfolyamkockázatról történő tájékoztatás nem volt megfelelő. Ennek következtében az erre vonatkozó szerződési rendelkezések tisztességtelensége folytán azok kiesnek a szerződésből, és az árfolyamváltozás következményei nem háríthatók át a felperesre. A 2/2014. Polgári jogegységi határozatban kifejtettek szerint az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezés tisztességtelensége csak abban az esetben vizsgálható és állapítható meg, ha az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára annak tartalma a szerződéskötéskor - figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is - nem volt világos és érthető.

A 6/2013. Polgári jogegységi határozat kimondta, hogy a pénzügyi intézményt a jogszabály alapján terhelő tájékoztatási kötelezettségnek ki kell terjednie az árfolyamváltozás lehetőségére, és arra, hogy annak milyen hatása van a törlesztőrészekre. A tájékoztatási kötelezettség ugyanakkor nem terjedhet ki az árfolyamváltozás várható irányára, előre nem látható mértékére, a kockázat reális voltára, valószínűségére.

A peres felek egyedi szerződésében meghatározásra került, hogy az adott szerződés irányadó devizaneme svájci frank. A felperes maga is elismerte, hogy tisztában volt azzal, hogy deviza alapú hitelt vesz fel. Már a finanszírozási kérelem is utalt arra, hogy a teljes hiteldíjmutató nem takarja az árfolyamváltozásból eredő költségeket, az Üzletszabályzat értelmező rendelkezései, valamint a V.6. pontja pedig az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára egyértelművé teszi, hogy a kölcsönszerződésnek árfolyamkockázata van, az árfolyamkockázat akár negatív terhet is jelenthet a fogyasztóra, és egyértelművé kellett válnia azok tartalma alapján annak is, hogy az árfolyamkockázatnak nincs felső határa, és az teljes egészében a fogyasztót terheli.

Az üzletszabályzat I/25. b pontja nem tartalmaz az árfolyamváltozás kockázatára vonatkozó tájékoztatást, hanem az árfolyamváltozásból fakadó különbözet kiszámításának módját rögzíti. Az egyébként érthetően és pontosan megfogalmazott, amennyiben pedig a fogyasztó annak tartalmát nem értette, úgy elvárható volt tőle, hogy azt kérdésekkel tisztázza.

Mindezekből a törvényszék azt a következtetést vonta le, hogy alperes kellő tájékoztatással látta el felperest az árfolyamkockázat körében, a felperes pedig saját felróható magatartására nem hivatkozhat abban a körben, hogy nem tájékozódott kellő mértékben a szerződésben vállalt kockázatról, nem igényelt meggyőző magyarázatot esetlegesen felmerülő kérdéseire.

Ezért a felperes harmadlagos keresetét a törvényszék ugyancsak elutasította.

A felperes per felfüggesztésre irányuló kérelmét a törvényszék nem látta megalapozottnak, mivel a törvényszék megítélése szerint az Európai Unió Bírósága előtt folyamatban lévő eljárások elsősorban a tisztességtelen szerződési feltételek folytán érvénytelen szerződések jogkövetkezményeivel kapcsolatosak, jelen esetben pedig a törvényszék a perbeli szerződési feltételek tisztességtelenségét nem állapította meg.

A felperes pervesztes lett, a Pp. 78. §-a alapján köteles az alperes fellebbezési perköltségének megfizetésére, melyet a törvényszék a 32/2003. (VIII.22.) IM. számú rendelet 3. § (2) bekezdése alapján állapított meg az alperes jogi képviselével felmerült, a pertárgyértékhez igazodó költségként.

A felperes a peres eljárás során illetékfeljegyzési jogkedvezményben részesült. A törvényszék a pervesztessége folytán a Pp. 78. §-a alapján kötelezte a felperest az 1.634.383.- forint pertárgyérték után járó feljegyzett eljárási illeték állam felé történő megfizetésére.

A fellebbezési lehetőség a Pp. 233. §-án alapul.

..., 2017. október 19.

... sk.

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő